

Lemettinen Petri

13.2.2025

Kela / 1529 / 2025
]

Asiantuntijalausunto sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle

HE 205/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta. Tarkoituksena on panna täytäntöön kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskeva niin sanottu CER-direktiivi.

Lain soveltamisalaan (HE 205/2024 s. 92) eivät kuuluisi julkisuuslain 4 §:ssä säädetyt muut tahot kuten mm. valtion liikelaitokset, hyvinvointialueet, kunnalliset viranomaiset, Suomen Pankki tai Kansaneläkelaitos.

Soveltamispiiriin ulkopuolella olevien toimijoiden varautumisvelvollisuus perustuisi valmiuslain 12 §:n. Näiden tahojen tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tavoite oli kuulua säädettävän lain soveltamisalan piiriin. Kelan tehtävien merkityksellisyys olisi puoltanut sitä, että Kela luettaisiin lain kriittiseksi toimijaksi. Tämä rooli olisi tukenut Kelan osallistumista varautumistyöhön, jota hallinnonaloilla ministeriöiden johdolla tehdään. Hallituksen esityksen mukainen malli soveltuu kuitenkin Kelalle. Kela tekee varautumistyötä joka tapauksessa ja sen lainsäädännöllinen tausta tukeutuu nyt valmiuslain 12 §:ään. Varautumisen suunnitelmat, varajärjestelmät, riksianalyysit ja kyky raportoida toiminnasta ovat joka tapauksessa olemassa. Varautumissuunnittelua on tehty jo ennen CER -direktiivin velvoitteita, mutta on kaikkien etu, että myös EU- tasolle luodaan yhteiset toimintamallit.

Petri Lemettinen

johtava lakimies